

УКРАЇНСЬКЕ ФІЗИЧНЕ ТОВАРИСТВО: ІСТОРІЯ, ДОСЯГНЕННЯ, ПРОБЛЕМИ Й ПЕРСПЕКТИВИ

Кравченко В.М., Ящук В.М.

*Київський національний університет імені Тараса Шевченка,
e-mail: krav@univ.kiev.ua*

Українське фізичне товариство (УФТ) – це всеукраїнська неприбуткова громадська організація, що об'єднує на основі професійних інтересів осіб, які працюють в галузі фундаментальної і прикладної фізики та її викладання, а також студентів фізичних спеціальностей вищих навчальних закладів України.

Метою Товариства є задоволення та захист творчих інтересів фізиків, сприяння створенню умов для їх роботи, розвитку фізичної освіти та фізичної науки і впровадженню наукових, технічних та методичних розробок в практику.

УФТ засновано 1990 року. 31 січня 1990 року відбувся Установчий з'їзд УФТ, на якому було прийнято Статут, визначено структуру та керівні органи Товариства. УФТ було першою недержавною самоврядною науковою організацією на території колишньої УРСР. Першим президентом УФТ було обрано академіка НАН України В.Г.Бар'яхтара, який обіймав цю посаду з 1990 по 1995 рік. Президентами УФТ були акад. НАНУ І.С.Горбань (1995 – 1998), член-кор. НАНУ С.М.Рябченко (1998 – 2001), проф. І.О.Вакарчук (2001 – 2004). Після VI з'їзду УФТ, який відбувся 18 червня 2004 року, президентом Товариства обрано члена-кор. НАНУ В.Г.Литовченка.

УФТ налічує в своїх лавах близько 700 членів, об'єднаних у 40 регіональних відділень та місцевих осередків, представлених провідними науково-дослідними інститутами та вищими навчальними закладами фізичного профілю в містах Києві, Харкові, Львові, Одесі, Ужгороді, Луцьку, Івано-Франківську, Чернівцях, Тернополі, Дніпропетровську, Черкасах, Кременчуці та ін.

УФТ проводить науково-просвітницькі заходи з метою популяризації фізичних знань та ствердження наукового світогляду в суспільстві (наукові семінари з актуальних проблем сучасної фізичної науки, публікації в пресі, виступи на радіо й телебаченні), організовує міжнародні та всеукраїнські наукові конференції, симпозіуми та семінари, допомагає молодим українським фізикам одержати закордонні гранти для участі у роботі європейських фізичних конференцій, ініціює незалежну громадську професійну експертизу проектів і програм на території України і проводить таку експертизу за запитом громадських та урядових організацій, а також постійно перебуває у пошуку прогресивних форм діяльності.

УФТ бере активну участь у роботі редколегій провідних вітчизняних наукових журналів, таких як «Український фізичний журнал» (Київ), «Журнал фізичних досліджень» (Львів), «Фізика напівпровідників, квантова електроніка та оптоелектроніка» (Київ), «Фізика металів та новітні технології» (Київ), «Досягнення у фізиці металів» (Київ), «Порошкова металургія та металічні

кераміки» (Київ), «Фізика низьких температур» (Харків), Фізика конденсованого стану (Львів), «Сенсорна електроніка та мікросистемні технології» (Одеса), «Світ фізики» (видання для молоді, Львів), «Країна знань» (видання для молоді, Київ) та ін.

Щомісяця проводяться засідання наукових семінарів в осередках УФТ, метою яких є ознайомлення наукової громадськості з актуальними науковими проблемами та останніми досягненнями в галузі фізики, астрономії та в суміжних з фізикою науково-технічних галузях. Доповідачами семінарів є відомі українські та зарубіжні вчені.

За підтримки УФТ протягом 2001-2009 років проведено більше 30 міжнародних і всеукраїнських конференцій та семінарів, в тому числі Всеукраїнський з'їзд “Фізика в Україні” (3-6 жовтня 2005 року, м. Одеса).

УФТ є колективним членом Європейського фізичного товариства (ЄФТ) і співпрацює з фізичними товариствами Польщі та Угорщини, з Інститутом фізики Великої Британії.

Представники УФТ є членами Ради ЄФТ, беруть активну участь у роботі комітетів ЄФТ та організованих ним конференціях, організовують європейські наукові конференції в Україні, беруть участь у важливих європейських дослідницьких проектах. Українське фізичне товариство розповсюджує по своїх місцевих осередках інформаційно-аналітичний журнал Європейського фізичного товариства “Europhysics News”.

Молоді українські фізики, які є членами УФТ, мають можливість отримати гранти у розмірі до 350 євро для участі у роботі наукових конференцій, організованих або спонсорованих ЄФТ. Інформація про такі конференції та умови одержання грантів представлені на офіційному сайті ЄФТ за адресою: www.eps.org/conferences.

Офіційний інтернет-сайт Українського фізичного товариства: www.ups.kiev.ua.